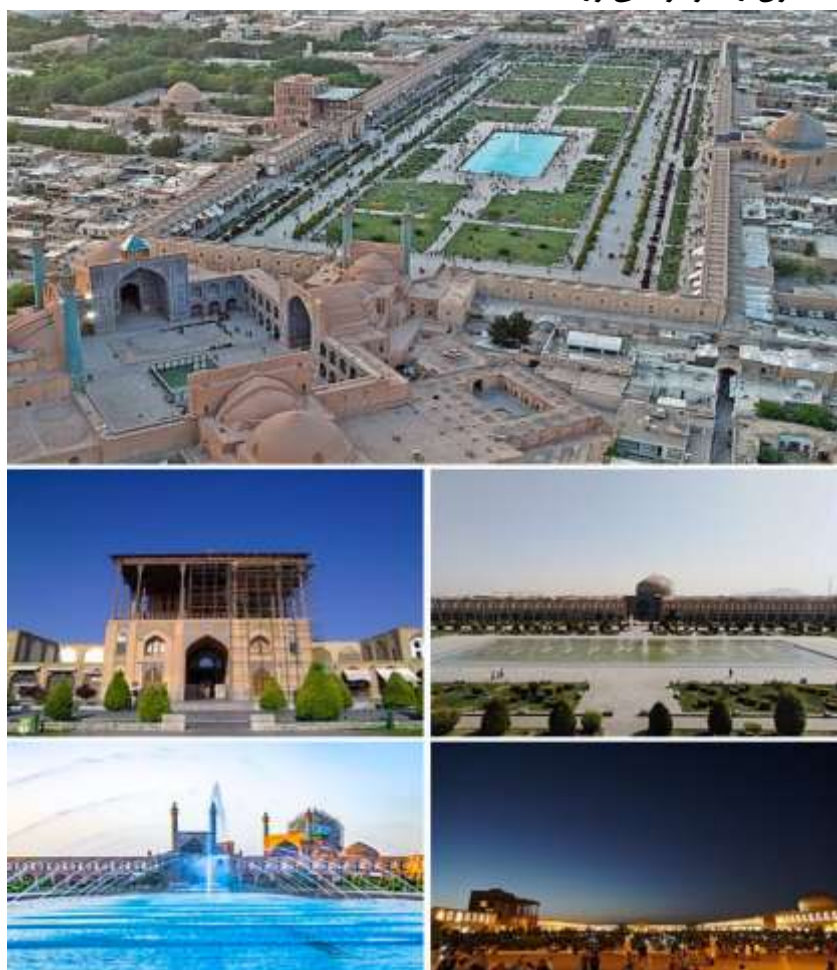

کنترل منظر ساختمان و سیمای شهر

شهرهای ایران در گذشته با رشد بسیار کند و متکی بر سنتی ریشه‌دار شکل می‌گرفتند. در این شهرها، تجربه‌های جالبی از نظر طراحی شهری و سیمای شهر ارائه شده است. چه فضاهای طراحی و از پیش اندیشیده شده نظیر میدان نقش جهان اصفهان، ارک شیراز و بخش‌هایی از مرکز قدیمی شهرهای تهران، تبریز، کرمان، کاشان و... چه فضاهای خودرو بدون طرح، بازارها، بازارچه‌ها و مراکز محلات شهرهای کوچک و بزرگ کشور، همگی به علت یکپارچگی و هماهنگی، سیمای زیبا و همگون را به وجود می‌آوردند.

توسعه سریع شهرنشینی و پیدایش مشکل مسکن در شهرها موجب شد که بسیاری از شهروندان در درجه اول به فکر تأمین سرپناهی برای خود باشند و به نمای ساختمان و سیمای شهر توجه نکنند. از سوی دیگر در مقایسه با معماری و

سیمای شهر در گذشته، به‌کارگیری مصالح، روش‌ها و تکنولوژی‌های جدید در احداث بنا، موجب پیدایش مجموعه‌ای از ساختمان‌های شهری شده که هیچ‌گونه هماهنگی در نمای ساختمان‌ها، ارتفاع، حجم، مصالح، رنگ و... وجود ندارد. آلودگی بصری از جمله آلودگی‌های قابل تعریف و یکی از مفاهیمی است که امروزه در کشورهای توسعه یافته مورد توجه قرار گرفته است و از مفاهیم جدیدی است که از معضلات نظام شهری محسوب می‌شود. بسیاری از شهرهای جهان به‌خصوص در کشورهای در حال توسعه، از نظر آلودگی بصری دارای مشکلات فراوانی هستند. همان‌طور که هوای آلوده بر سلامت شهروندان اثرات ناگوار دارد، آلودگی بصری نیز برای سلامتی آن‌ها مضر است. بی‌نظمی در خط آسمان، الحاق جزییات جدید به نمای ساختمان‌ها، تنوع کنترل نشده در رنگ‌ها و مصالح مورد استفاده در نماهای شهری، تنوع بی‌حدومرز در نماها، نمونه‌هایی از آشفتگی بصری در نماهای شهری کشورمان به شمار می‌روند.

نمای ساختمان‌ها چون نمود خارجی هر بنا می‌باشد و به سبب این که سازنده بدنه شهری بوده و در واقع بستر کالبدی شکل‌دهنده به تصویر ذهنی شهروندان از محیطی است که در آن قرار گرفته‌اند اهمیت می‌یابد. به سبب همین اهمیت است که در بسیاری از شهرهای مطرح (پیشرو) جهان ضوابط و مقررات ویژه‌ای در ارتباط با سیما و کالبد شهر وجود دارد و گروهی از متخصصین با محوریت در موضوعاتی چون شهرسازی زیبایی‌شناسی محیط و معماری به کنترل طرح‌های معماری و شهرسازی از نقطه نظر هماهنگی نمای بیرونی ساختمان‌ها و بستر قرارگیری آن‌ها می‌پردازند. در سال‌های اخیر با معطوف شدن توجه مردم به نقش نما در معرفی بنا و ارزش‌افزوده‌ای که از این طریق به ساختمان تعلق می‌گیرد تلاش‌های پراکنده‌ای توسط شهروندان برای طراحی نما صورت می‌گیرد از سوی دیگر، بسیاری از طرح‌های شهری تهیه شده در کشور ما، بعد طراحی نما را مدنظر قرار داده‌اند.